

شماره ۲ دوره ۳ تابستان ۱۴۰۲

فصلنامه مدیریت دانش در ورزش دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج

بررسی چالش‌های پیش‌روی ورزش شهروندی استان کردستان و ارائه مدل ارتقاء

مهدی عزتی*^۱، یوسف جلالی^۲، نوید مهتاب^۳

۱. گروه تربیت‌بدنی، واحد قروه، دانشگاه آزاد اسلامی، قروه، ایران (نویسنده مسئول) ۲. گروه تربیت‌بدنی، واحد

قروه، دانشگاه آزاد اسلامی، قروه، ایران ۳. گروه تربیت‌بدنی، واحد قروه، دانشگاه آزاد اسلامی، قروه، ایران

Email: mehdiezati525@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۴/۱۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۲۱

چکیده

هدف این مطالعه بررسی چالش‌های پیش‌روی ورزش شهروندی استان کردستان و ارائه مدل ارتقاء بود. پژوهش حاضر کیفی و از نوع تحلیل مضمون بود. جامعه آماری این پژوهش را صاحب‌نظران تشکیل می‌دادند. جهت نمونه‌گیری از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد و مبتنی بر اشباع نظری با ۱۷ نفر از صاحب‌نظران مصاحبه شد. برای جمع‌آوری اطلاعات، از مصاحبه نیمه ساختاریافته استفاده شد. جهت بررسی کیفیت و اعتباربخشی به نتایج پژوهش حاضر از معیارهای ارزشیابی لینکلن و گابا (۱۹۸۵) که شامل معیارهای اعتبار، انتقال، قابلیت اعتماد و تأییدپذیری است استفاده شد. همچنین به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل مضمون اترید-استرلینگ استفاده شد. یافته‌های این مطالعه نشان داد: چالش‌های پیش‌روی ورزش شهروندی استان کردستان کانون شبکه‌ای مضمونی است که در برگیرنده ۳ مضمون فراگیر و ۹ مضمون سازمان‌دهنده (۱) چالش‌های زمینه‌ای (نامطلوب بودن زیرساخت‌های ورزشی، مشکلات اقتصادی حاکم بر جامعه، تهدیدات زیست‌محیطی)، (۲) چالش‌های ساختاری (یکپارچه نبودن مدیریت ورزش شهروندی، ضعف مدیریتی و سیاست‌گذاری، ضعف شاخص و نظام آماری مدون، حکمرانی نامناسب شهری) و (۳) چالش‌های رفتاری (حاکمیت نگاه سیاسی به ورزش، تغییر سبک زندگی شهروندان) است. همچنین ارتقاء ورزش شهروندی استان کردستان کانون شبکه‌ای مضمونی است که در برگیرنده ۳ مضمون فراگیر و ۸ مضمون سازمان‌دهنده (۱) حمایت زمینه‌ای (مشوق‌های کارآمد و هدفمند، افزایش کیفیت و کمیت زیرساخت‌های ورزشی استان)، (۲) حمایت ساختاری (پشتیبانی مالی، سلامت‌محوری: محور طراحی شهری، یکپارچه‌سازی و وحدت رویه در ورزش شهروندی و پی‌ریزی نظام آماری مدرن و مدون) و (۳) حمایت رفتاری (توسعه فرهنگ عمومی ورزش و آگاه‌سازی جامعه و اهتمام به ورزش شهروندی در مدیریت شهری) است. بنابراین نتیجه مرتفع‌سازی چالش‌های نامبرده و تقویت جنبه‌های حمایتی مذکور جهت توسعه ورزش شهروندی استان کردستان پیشنهاد می‌گردد.

واژگان کلیدی: استان کردستان، ورزش، ورزش شهروندی، شتاب‌دهنده‌ها، بازدارنده‌ها.

مقدمه

سازمان بهداشت جهانی اعلام کرده است هر ساله حدود ۳/۲ میلیون نفر در جهان به دلیل فعالیت‌های فیزیکی ناکافی که منجر به افزایش بار بیماری جهانی می‌شود، جان خود را دست می‌دهند (Ding et al., 2016; Gabnai et al., 2019). به دفعات ثابت شده است که سطح پایین فعالیت‌های بدنی با چاقی مفرط، دیابت، فشارخون، بیماری‌های قلبی عروقی، سرطان، پوکی استخوان، اختلالات متابولیسمی، مشکلات روانی و اجتماعی همراه است. در مقابل افرادی که فعالیت‌بدنی بالاتری دارند، سلامت روان و آرامش بیشتر (Galle et al., 2023)، افسردگی کمتر (Figueira et al., 2023) خطر ابتلاء به بیماری‌های مزمن کمتر (Yu et al., 2023) و در عین حال کیفیت زندگی بهتری دارند. اما علی‌رغم این واقعیت که فعالیت‌بدنی منجر به سلامت جسمی و روانی می‌شود، مشاهده می‌شود که سبک زندگی بی‌تحرک هنوز بر رفتار و سبک زندگی تعداد زیادی از افراد جامعه حاکم است (Müller et al., 2019).

بدون تردید سلامتی رکن اساسی و خیلی مهم در زندگی هر فرد است و ورزش عامل اساسی و غیرقابل انکار در حفظ آن به شمار می‌رود (Nasri, 2014). ورزش یک زمینه فرهنگی از فعالیت است که در آن افراد به صورت داوطلبانه با افراد دیگر ارتباط برقرار می‌کنند تا توانایی‌ها و مهارت‌های خود را طبق قوانین خودخواسته، تصویب شده و براساس ارزش‌های اخلاقی پذیرفته شده در اجتماع، با هم مقایسه کنند (Tiedemann, 2007). در گزارش کارگروه آژانس سازمان ملل متحد در مورد ورزش برای توسعه و صلح ذکر شده است که اصطلاح ورزش تمام اشکال فعالیت‌بدنی را که باعث آمادگی جسمانی خوب، بهزیستی ذهنی و تعامل اجتماعی می‌شود، در بر می‌گیرد. این فعالیت‌ها شامل بازی‌ها، سرگرمی‌ها، رویدادهای ورزشی تفریحی یا رقابتی و همچنین بازی‌های ورزشی و سنتی است. همچنین منشور ورزش اروپا که در سال ۱۹۹۲ در کنفرانس وزرای ورزش در کشورهای اروپایی به تصویب رسید ورزش را به منزله انواع فعالیت‌های بدنی در نظر گرفته است که از طریق مشارکت تصادفی یا سازمان یافته، سبب بهزیستی جسمی و روحی و شکل‌گیری روابط اجتماعی می‌شود (Sutula, 2019).

یک بخش عمده از ورزش که با سلامتی و نشاط جامعه ارتباط نزدیک دارد و بسیاری از کارکردهای اساسی ورزش در آن خلاصه می‌شود ورزش شهروندی یا ورزش همگانی است. ترویج ورزش شهروندی یکی از ضرورت‌های زندگی امروزی انسان‌ها اعم از کودک، جوان، سالمند، مرد و زن، شهری و روستایی است. مشارکت در فعالیت‌های مستمر ورزشی، دستاوردهای ارزشمندی مانند ارتقای سلامتی و تندرستی، بالابردن سطح توانمندی‌های جسمی و حرکتی، بهبود نشاط و سرزندگی، افزایش امید به زندگی و احساس مفید بودن، شکوفایی استعدادها، گسترش روابط اجتماعی و تعمیق دوستی‌ها را با خود به همراه دارد (Yazdani, 2013).

نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد که اکثر کشورها به طور خاص ایران وضعیت ورزش شهروندی چندان مناسبی ندارند به طوری که میزان مشارکت مردم فنلاند ۸۱٪، هلند ۷۷٪، سوئد ۷۱٪، دانمارک، ۶۲٪، اسپانیا ۶۰٪، فرانسه ۵۷٪، استرالیا، ۵۲٪، پرتغال ۴۰٪، هنگ‌کنگ ۴۵٪، سنگاپور ۳۸٪، کانادا ۳۴٪، چین ۳۳٪، یونان ۵۵٪ و ایران ۱۹٪ می‌باشد (Safari, 2012). با این نتیجه ایران بدترین نرخ مشارکت در ورزش شهروندی را برای خود ثبت کرده است و در بین استان‌های ایران تنها استان‌های کهگیلویه و بویراحمد، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، زنجان وضعیت فعالیت‌بدنی و تحرک جسمانی مطلوبی دارند و بقیه استان‌ها از جمله استان کردستان از وضعیت نامطلوبی برخوردار هستند. به موازت آن از منظر پراکندگی نقاط جمعیتی کشور از حیث وضعیت چاقی و ترکیب‌بدنی مشخص شده است مردم استان‌های گیلان، مازندران، اردبیل، گلستان و همچنین آذربایجان غربی و کردستان دارای بیشترین میزان چاقی و اضافه وزن در مقایسه با سایر استان‌ها هستند (Moradi et al., 2019). شایان ذکر است داده‌های مأخوذه از مرکز ملی آمار در خصوص فرهنگ رفتاری خانواده‌های سطح روستایی و شهری کشور (۱۵ ساله و بیشتر) نشان می‌دهد که ۴۸/۹ درصد آنان مطلقاً در هیچ نوع برنامه و فعالیت ورزشی مشارکت نمی‌کنند، ۷/۲ درصد آنان یک روز در هفته و ۹/۹ درصد نیز دو روز در هفته ورزش می‌کنند، ۱۵/۳۲ درصد افراد جامعه سه روز در هفته و ۱۸/۶۸ درصد نیز چهار روز و بیشتر در هفته به برنامه‌ها و فعالیت‌های ورزشی می‌پردازند (Moradi et al., 2019).

تحقیقات گذشته نشان می‌دهد این وضعیت نه تنها تابع عوامل مختلفی است، بلکه برون‌رفت از آن نیز تابع موضوعات و متغیرهای مختلفی است که لازم است، کنکاش شود. برای مثال (Fazunkhah et al., 2021) در تحقیقی با عنوان آسیب‌شناسی راهبردی توسعه ورزش همگانی از دیدگاه متخصصان نشان دادند ۱۳ مقوله‌ی اصلی درون فردی، کمبود زمان، بین فردی، ساختاری،

زیرساختی، تغییرات نگرشی، نظام ارتباطی، عملکرد رسانه‌ها، هماهنگی، فرهنگی، مدیریت و برنامه‌ریزی، مالی و اقتصادی و منابع انسانی و ۴ کد محوری به‌نام‌های محدودیت، سخت‌افزاری، نرم‌افزاری و روان‌شناختی آسیب‌های هستند که ورزش همگانی با آن مواجه است. در مقابل (GholampourGalshaklami et al., 2020) با مطالعه عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر تمایل جوانان به ورزش همگانی (با تاکید بر زنان) نشان دادند که عدم وجود سرمایه‌ی اجتماعی، رفتار مطلوب اجتماعی و حمایت اجتماعی بر تمایل جوانان به ورزش همگانی تاثیر گذار هستند و عدم وجود پذیرش اجتماعی، هوش فرهنگی، سرمایه‌ی فرهنگی و باورها و جهت‌گیری‌های اعتقادی و ارزشی تأثیری بر تمایل به ورزش همگانی ندارند. (Allahmoradi et al., 2020) نیز در تحقیقی با عنوان طراحی مدل ورزش شهروندی در کلانشهر تهران با استفاده از نظریه داده‌بنیاد نشان دادند سیاست‌گذاری کلان، الزامات توسعه‌بخش، وظایف سازمان متولی ورزش شهروندی، شهر ورزشی، مدیریت واحد شهری و در نهایت محیط کلانشهری تهران عوامل تأثیرگذار بر ورزش شهروندی هستند. (Kiani & Bahrami, 2020) در تحقیقی با عنوان طراحی و تدوین استراتژی توسعه ورزش همگانی استان کرمانشاه پس از تجزیه و تحلیل قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها، تهدیدها و تشکیل ماتریس ارزیابی هریک از عوامل داخلی و خارجی ورزش همگانی و ورزش قهرمانی استان کرمانشاه نشان دادند که اداره ورزش و جوانان باید در حوزه ورزش همگانی از استراتژی تدافعی استفاده کند. در همین زمان (PoursoltaniZarandi et al., 2020) با واکاوی نقش صدا و سیما در افزایش مشارکت‌های مردمی در ورزش همگانی: مطالعه موردی استان قزوین پی‌بردند که، صدا و سیما استان قزوین بر افزایش مشارکت مردمی در ورزش همگانی کم و بی تأثیر است. لذا باید برنامه‌های تولیدی در رادیو و تلویزیون و حجم مطالب نشریات با محتوای ورزش همگانی افزایش یابد. همچنین از رسانه‌های محلی و بازی‌های محلی برای جذب بیشتر به ورزش همگانی و بازی‌های محلی استفاده گردد و برای جذب بیشتر و بهتر سرمایه‌گذاران به ورزش همگانی و کمک به این ورزش، برنامه‌های جذاب با موضوع ورزش همگانی تهیه گردد تا بدین طریق فرهنگ ورزش و فعالیت‌بدنی در اذهان عموم جاری گردد. پیش‌تر (Razavi et al., 2019) با ارائه مدل مفهومی ورزش شهروندی در تهران نشان دادند که عوامل تقویت‌کننده و تضعیف‌کننده جزء شرایط علی، بستر سخت‌افزاری و نرم‌افزاری جزء شرایط زمینه‌ای، عوامل سطح رفتاری، ساختاری و محیطی جزء شرایط مداخله‌گر، همچنین اقدامات تبلیغاتی، قانونی، مالی، آموزشی، تعاملی و عمرانی جزء راهبردها و تامین منافع ملی، پیامدهای اقتصادی، توسعه ورزشی، پیامدهای بهداشتی سلامتی و فرهنگی-اجتماعی جزء پیامدهای ورزش شهروندی استان تهران هستند. علاوه بر این، (Saura & Zimmermann, 2021) با مطالعه بازی‌ها و ورزش‌های بومی محلی (سنتی): گفتگوی بین فرهنگی، پایداری و توانمندسازی نشان دادند که بازی‌ها و ورزش‌های بومی محلی گفتگوی بین فرهنگی را ترویج می‌دهند، موانع فرهنگی را از بین می‌برند و سرانجام اینکه در توسعه پایدار نقش دارند. (Fabian, 2021) نیز در تحقیقی تحت عنوان گونه‌های خطرناک چشم‌انداز فرهنگی فیزیکی: جهانی شدن، ملی‌گرایی و محافظت از بازی‌های عامیانه سنتی، نشان داد ورزش‌ها و بازی‌های سنتی در سایر جهان در مواجهه با مدرنیزاسیون و جهانی شدن به حاشیه رانده شده است. همچنین (Wang et al., 2021) در تحقیقی با عنوان ارتباطات بین فرهنگی ورزش‌های سنتی مبتنی بر بازی‌های المپیک زمستانی نشان دادند که بهبود آگاهی و ارتباطات بین فرهنگی، انتخاب محتوای ارتباطات بین فرهنگی و گسترش کانال‌های ارتباطی بین فرهنگی سبب توسعه فرهنگ ورزش سنتی می‌شود. پیش‌تر (Zia-Ul-Islam Syed, 2020) با مطالعه تأثیر محدودیت‌های مذهبی و فرهنگی بر مشارکت ورزشی کشف کرده بودند که محدودیت‌های مذهبی و فرهنگی بر مشارکت دانش‌آموزان در مدارس متوسطه، پاکستان تأثیر می‌گذارد. همچنین مشخص گردید که تفاوت معنی‌داری بین نظرات پاسخگویان زن و مرد در مورد تأثیر محدودیت‌های مذهبی و فرهنگی بر مشارکت ورزشی دانش‌آموزان وجود ندارد. در همین زمان (Brooke et al., 2020) با بررسی کیفی موانع ادراک شده و احتمال مشارکت در ورزش برای نشان دادند بر سر راه مشارکت در ورزش موانع و تسهیل‌کننده‌ای درون فردی، بین فردی، روانی، محیط زیستی، بهداشتی، ایمنی و لجستیکی وجود دارد.

مرور تحقیقات انجام شده نشان می‌دهد ورزش شهروندی به‌عنوان یک نهاده تابع ستاده‌های مختلفی چون عوامل سازمانی، محیطی، ساختاری، رفتاری و غیره است. از طرفی ورزش موصوف تابع محدودیت‌های فرهنگی، اجتماعی، ساختاری و غیره است و به مثابه یک نهاده از جانب عوامل نامبرده تحت فشار است. همچنین مشخص گردید در بررسی عوامل تسهیل‌کننده و محدود

کننده ورزش شهروندی از روش‌ها و رویکردهای متنوع و مختلفی استفاده شده است. اما پژوهشی که چالش‌ها و به‌طور همزمان عوامل مؤثر بر ارتقاء ورزش شهروندی را بررسی کرده باشد انجام نشده است.

پرواضح است که قرن حاضر را باید قرن ورزش نامید، قرنی که در آن ورزش به یکی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین ساختارهای جامعه تبدیل شده است. ورزش در دنیای جدید چنان بااهمیت و فراگیر شده است که همه جا وجود دارد، چاشنی فرهنگ ملی شده است و در زوایای گوناگون زندگی اجتماعی روزمره جا گرفته است. از این‌منظر به‌نظر می‌رسد موضوع دیگری در علوم اجتماعی وجود نداشته باشد که بیش از ورزش شایان توجه باشد. علیرغم آن، نتایج پژوهش‌های پیمایشی نشان می‌دهد که میزان مشارکت شهروندان استان کردستان در فعالیتهای بدنی و ورزشی نسبت به میانگین برخی از استان‌های ایران پایین‌تر است، از سوی دیگر توزیع جمعیتی افراد فعال و نیز چاقی در این استان رویه یکسانی با سایر استان‌ها ندارد به‌طوری‌که میزان مشارکت شهروندان استان کردستان در فعالیتهای حرکتی و جسمانی نامطلوب گزارش شده و به تناسب آن شهروندان این استان در کنار استان‌های گیلان، مازندران، اردبیل، گلستان، آذربایجان غربی و کردستان دارای بیشترین میزان چاقی و اضافه وزن هستند. شایان ذکر است این ناهمسانی (افزایش میزان چاقی و کاهش فعالیتهای ورزشی شهروندان استان کردستان) و ادامه‌دار بودن این روند در کنار تغییر سبک زندگی مردم به سوی کم‌تحركی، زنگ خطری است که نشان می‌دهد هزینه‌های خانوار این استان به تبع بیشتر می‌شود، احساس ناتوانی فردی و عمومی در بین شهروندان این استان تقویت می‌شود، بیماری‌های وابسته به چاقی در این استان بیشتر خواهد شد و علاوه بر این مشکلات فردی و اجتماعی دامن‌گیر نظام اقتصادی استان در آینده خواهد شد. لذا لازم است برای آن چاره‌ای اندیشیده شود. یکی از مهم‌ترین راهکارها شناخت وضع موجود است، اینکه بدانیم در حال حاضر ورزش شهروندی استان کردستان در چه وضعیتی قرار دارد؟ چرا این استان در این وضعیت قرار داد؟ و چگونه می‌توان ورزش شهروندی استان کردستان را به‌سوی وضعیت مطلوب و بهینه سوق داد؟ و چون برنامه‌ریزی برای پیشرفت در قدم اول تابع درک صحیحی از وضعیت موجود و شناخت چالش‌های پیش‌رو می‌باشد این پژوهش قصد دارد بررسی کند چالش‌های پیش‌روی ورزش شهروندی استان کردستان کدامند؟ و چگونه می‌توان ورزش شهروندی را در این استان ارتقاء داد؟

روش‌شناسی

پژوهش حاضر به لحاظ فلسفه از نوع تفسیرگرایانه^۱، به لحاظ رویکرد از نوع استقرایی^۲، به لحاظ راهبرد کیفی، به لحاظ انتخاب پژوهش از نوع تحلیل مضمون و به لحاظ بازه زمانی از نوع مقطعی است و برای گردآوری داده‌های آن از ابزار مصاحبه استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش را صاحب‌نظران تشکیل می‌دادند. در این تحقیق صاحب‌نظران شامل رئیس و دبیر هیات ورزش همگانی، کارشناسان ورزش همگانی، مدیران ورزش و اساتید دانشگاه‌های استان کردستان بودند. جهت نمونه‌گیری از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد و مبتنی بر اشباع نظری با ۱۷ نفر از صاحب‌نظران که مشخصات آن‌ها به شرح زیر است مصاحبه شد (جدول ۱).

جدول ۱. اطلاعات جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان

ردیف	جنسیت	سابقه کاری	تحصیلات	حوزه فعالیت
۱	مرد	۲۱ سال	کارشناسی	هیات ورزش همگانی
۲	مرد	۲۴ سال	کارشناسی‌ارشد	هیات ورزش همگانی
۳	زن	۱۵ سال	دکتری	دانشگاه
۴	مرد	۲۸ سال	کارشناسی	هیات ورزش همگانی
۵	زن	۱۴ سال	کارشناسی‌ارشد	هیات ورزش همگانی
۶	زن	۱۳ سال	کارشناسی‌ارشد	هیات ورزش همگانی
۷	زن	۱۷ سال	کارشناسی	اداره کل ورزش و جوانان
۸	مرد	۳۱ سال	دکتری	دانشگاه

۱. Interpretivism

۲. Inductive

۹	مرد	۲۰ سال	دکتری	دانشگاه
۱۰	مرد	۱۹ سال	دکتری	دانشگاه
۱۱	مرد	۱۸ سال	کارشناسی ارشد	هیات ورزش همگانی
۱۲	زن	۲۸ سال	کارشناسی ارشد	اداره کل ورزش و جوانان
۱۳	مرد	۲۷ سال	کارشناسی	هیات ورزش همگانی
۱۴	مرد	۳۲ سال	کارشناسی ارشد	اداره کل ورزش و جوانان
۱۵	زن	۲۳ سال	دکتری	دانشگاه
۱۶	مرد	۱۶ سال	کارشناسی ارشد	اداره کل ورزش و جوانان
۱۷	زن	۲۵ سال	دکتری	دانشگاه

همانطور که اشاره شد، برای جمع‌آوری اطلاعات، از مصاحبه نیمه ساختاریافته استفاده شد. جهت بررسی کیفیت و اعتباربخشی به نتایج پژوهش حاضر از معیارهای ارزشیابی (Lincoln & Guba, 1985) که شامل معیارهای اعتبار، انتقال، قابلیت اعتماد و تأییدپذیری است استفاده شد. در ادامه، ضمن بررسی مورد به مورد هر یک از این معیارها، به برخی راهبردهای مناسب برای برآورده ساختن این معیارها در پژوهش حاضر نیز اشاره شده است. اعتبار: برای دستیابی به این معیار، در پژوهش حاضر از روش‌های زیر استفاده شد: الف، ارزیابی چندجانبه: در فرایند جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات و انتخاب نمونه پژوهش برای مصاحبه و طراحی سؤالات مصاحبه از منابع و جنبه‌های گوناگونی استفاده شد. ب، ارزیابی شرکت‌کنندگان از پژوهش: متن مصاحبه و کدهای استخراج شده برای مشارکت‌کنندگان در مصاحبه ارسال و نقطه نظرات آنها اعمال شد. انتقال‌پذیری: در پژوهش حاضر، به‌منظور دستیابی به این معیار از روش‌های زیر استفاده شد: الف، مستندسازی: تمام مراحل پژوهش برای استفاده احتمالی محققان دیگر به صورت مکتوب مستندسازی شد. ب، گزارش شرایط زمینه‌ای: شرایط جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان به صورت تفصیلی ارائه شد. قابلیت اعتماد: در پژوهش حاضر دستیابی به این معیار از طریق روش زیر انجام گرفت: الف، استفاده از دو کدگذار: بدین منظور از یکی از متخصصان حوزه مدیریت در فرایند کدگذاری در پژوهش کمک گرفته شد. به صورت تصادفی دو مصاحبه انتخاب شد و پس از آموزش‌های لازم کدگذاری توسط ایشان انجام گرفت. در هر یک از مصاحبه‌ها کدهایی که از نظر دو نفر مشابه بودند، با عنوان توافق و کدهای غیرمشابه با عنوان عدم توافق مشخص شدند و درصد توافق بین دو کدگذار با استفاده از فرمول زیر محاسبه شدند و نتایج آن در قالب جدول (۲) ارائه می‌شود.

$$\text{درصد پایایی} = \frac{2 \times \text{تعداد توافقات}}{100 \times \text{تعداد کل کدها}}$$

جدول ۲. نتایج بررسی پایایی بین دو کدگذار

شماره مصاحبه	کل کدها	توافقات	عدم توافقات	درصد پایایی
P4	۱۳	۵	۳	۰/۷۶۹
P7	۱۶	۷	۲	۰/۸۷۵
کل	۲۹	۱۲	۵	۰/۸۲۷

تأیید‌پذیری: بدین منظور در پژوهش حاضر از روش‌های زیر استفاده شد: الف، ارزیابی متخصصان خارج از فرایند پژوهش: نتایج این پژوهش در اختیار چند تن از اساتید مدیریت ورزشی خارج از فرایند پژوهش قرار گرفت. پس از مطالعه و بازبینی ایشان نظرات آن‌ها اخذ شد. ب، تشریح فرایند پژوهش: در متن حاضر مراحل پژوهش اعم از جمع‌آوری داده‌ها، تحلیل و شکل‌گیری

درون‌مایه‌ها برای مخاطبان و خوانندگان تشریح شد. افزون بر این برای ممیزی پژوهش که ناظر بر روایی و پایایی است و آن‌ها را تضمین می‌کند از راهبردهای حساسیت پژوهشگر (تأکید بر خلاقیت، حساسیت، انعطاف‌پذیری)، انسجام روش‌شناسی (سازگار کردن سؤال‌های پژوهش با شیوه‌ی پژوهش)، متناسب بودن نمونه (استفاده از افرادی که بهترین دانش را در مورد موضوع تحقیق دارند) گردآوری و تحلیل همزمان داده‌ها و اندیشیدن تئوریک (بازبینی مستمر داده‌ها) استفاده شد. به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل مضمون اترید-استرلینگ^۱ که یکی از روش‌های مرسوم کدگذاری در تحلیل مضمون است در چهار مرحله (سه مرحله کدگذاری و مرحله چهارم ارائه نقشه مضامین) استفاده شد.

یافته‌ها

براساس نتایج کدگذاری مرحله اول، که با هدف شناسایی مفاهیم پایه انجام گرفت، در ارتباط با چالش‌های پیش‌روی ورزش شهروندی استان کردستان ۵۲ مضمون پایه شناسایی شد (جدول ۳).

جدول ۳. نتایج کدگذاری باز چالش‌ها

مضامین پایه	کد مصاحبه
ضعف در دسترسی آسان به اماکن ورزشی	P6, P7
پایین بودن سرانه فضای ورزش در سطح استان	P13, P17
پاسخگو نبودن امکانات، لوازم و تجهیزات پارک‌ها	P3, 10, P8, P9, P17
مستعد نبودن پارک‌ها برای انجام ورزش شهروندی	P5, P16, P2
غیراستاندارد بودن لوازم و تجهیزات مستقر در پارک‌ها	P8
کمبود امکانات، لوازم و تجهیزات ورزش همگانی	P9, P11, P16
عدم تعادل در وضعیت معیشتی شهروندان	P10, P15
شدت یافتن گرانی	P10
سطح پایین وضعیت اقتصادی - اجتماعی	P2, P5, P6, P10, P13
گران بودن ورزش نسبت به سایر سرگرمی‌های اوقات فراغت	P2, P3, P8, P11
آلودگی هوا	P2, P5, P6
کاهش فضاهای طبیعی و روباز در سطح استان	P2, P3, P8, P11
تولید گازهای گلخانه‌ای	P10, P14, P15
آلودگی صوتی ناشی از افزایش وسایل نقلیه	P10
نبود یک سیاست‌گذاری کلان پیرامون ورزش شهروندی	P7, P9
ضعف در هماهنگی و هم‌افزایی بین نهادهای متولی ورزش شهروندی	P7, P9
ارتباط فرایندی نامطلوب بین مؤلفه‌های ورزش	P5, P9
ضعف برنامه‌محوری مبتنی بر آمایش سرزمینی	P9
توزیع نامتقارن امکانات ورزشی در سطح شهرستان	P1
جزیره‌ای عمل کردن و نداشتن یک مدل مطلوب و نقشه نظام‌مند	P1, P2
تعریف‌نشدن همکاری بین‌بخشی در زمینه ورزش شهروندی	P1, P4, P6, P7, P9, P14, P13, P14, P15
ضعف شفافیت در نقش دولت و نهادهای عمومی غیردولتی و بخش خصوصی	P1, P0

¹. Attride-Stirling

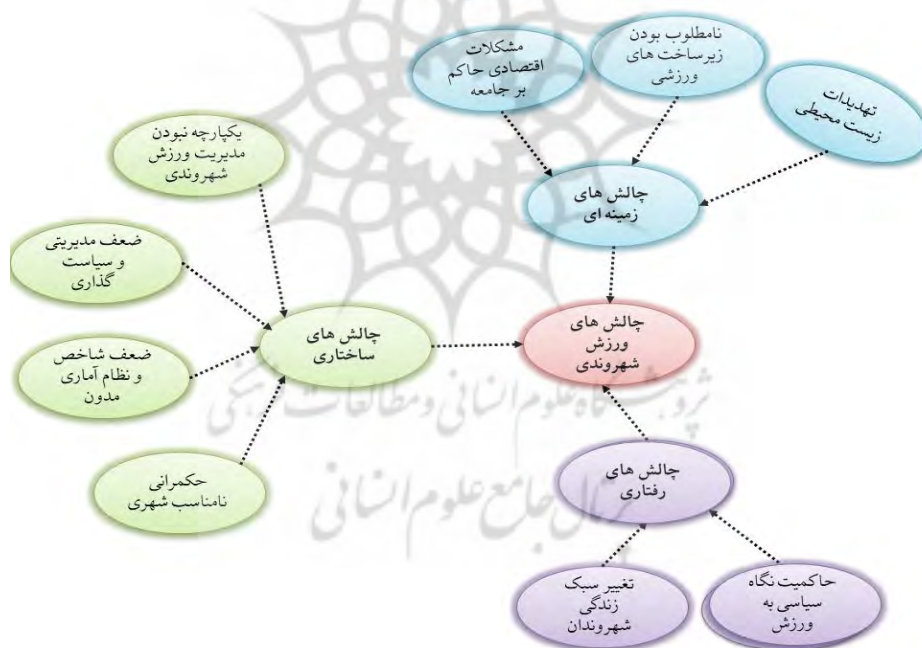
نبود برنامه صحیح و اصولی پیرامون ورزش شهروندی	P4, P5, P16
نبود نظارت دقیق، همه‌جانبه و کامل برای اجرای برنامه‌های ورزش شهروندی	P10, P12, P13
هزینه‌نشدن ورزش شهروندی در محل مناسب	P1, P4, P9, P11, P12, P16
توجه بیش از حد و غیرمتعارف به ورزش قهرمانی و حرفه‌ای	P4, P3, P7, P9
سیاست‌های نادرست و فقدان برنامه کارآمد	P1, P11, P14, P12
تمرکز برنامه‌های ورزش شهروندی بر نمایش و تبلیغات	P10, P15
نگاه تک‌قطبی مدیران استان به ورزش شهروندی	P10
مشخص نبودن میزان مشارکت شهروندان در ورزش شهروندی	P10, P17
محدود بودن ملاک‌های ارزشیابی به تعداد جشنواره‌ها و همایش‌های ورزشی	P1, P2, P5
نبود امکان پایش و ارزیابی	P14
مشخص نبودن مرجع گردآوری داده‌ها	P1, P8, P11, P13
مدیریت جامعه شهری با ابزارها و شیوه‌های سنتی	P10, P15, P17
پاسخگو نبودن مدیران شهری به مطالبات ورزشی شهروندان	P3, P11, P15
ناکارآمدی نظام مدیریت شهری در ورزش شهروندی	P1, P3, P7, P11, P12, P13, P14, P16
نبود ظرفیت نهادی لازم برای ارائه خدمات ورزشی در شهرداری	P10
ساماندهی نامناسب فضای سبز شهری	P10, P11
مکان‌یابی نامناسب فضای سبز در سطح شهرهای استان	P10
جایگاه مهم و غیرمستقل ورزش شهروندی در شهرداری	P3, P9
نگاه غیرتخصصی به ورزش	P10, P14, P15
تدوین سیاست‌ها و راهبردهای غیرفنی و غیرتخصصی	P10
بهره‌برداری غیرورزشی از اماکن ورزشی	P10, P15, P17
تدوین راهبردهای یک‌سو و یک‌بعدی	P10, P15
نگاه ابزاری به ورزش	P10
افزایش استفاده شهروندان از شبکه‌های اجتماعی در اوقات فراغت	P1, P9, P16, P17
ماشینی‌شدن زندگی	P7, P11, P12, P14
سرانه پایین زمان انجام ورزش در استان	P3, P4, P9, P11
سهم پایین ورزش شهروندی در سبد خانوارهای استان	P7, P11, P12, P15
تحرك پایین شهروندان	P9, P14
صرف وقت در فعالیتهای غیرحرکتی	P6, P9
بهره‌مندی از تغذیه نامناسب	P4, P6, P9, P16

در کدگذاری مرحله دوم که با هدف ترکیب و تلخیص مضامین پایه انجام گرفت، ۹ مضمون سازمان‌دهنده به نام‌های (۱) یکپارچه نبودن مدیریت ورزش شهروندی، (۲) تغییر سبک زندگی شهروندان، (۳) ضعف شاخص و نظام آماری مدون، (۴) نامطلوب بودن زیرساخت‌های ورزشی، (۵) ضعف مدیریتی و سیاست‌گذاری، (۶) تهدیدات زیست‌محیطی، (۷) حاکمیت نگاه سیاسی به ورزش، (۸) مشکلات اقتصادی حاکم بر جامعه و (۹) حکمرانی نامناسب شهری ساخته شد که در کدگذاری مرحله سوم خود زمینه‌ساز ساخت ۳ مضمون فراگیر به نام‌های (۱) چالش‌های زمینه‌ای، (۲) چالش‌های ساختاری و (۳) چالش‌های رفتاری بودند (جدول ۴).

جدول ۴. مضامین مرتبط چالش‌های پیشروی ورزش شهروندی استان کردستان

مضامین فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده
چالش‌های زمینه‌ای	نامطلوب بودن زیرساخت‌های ورزشی
	مشکلات اقتصادی حاکم بر جامعه
	تهدیدات زیست‌محیطی
چالش‌های ساختاری	یکپارچه نبودن مدیریت ورزش شهروندی
	ضعف مدیریتی و سیاست‌گذاری
	ضعف شاخص و نظام آماری مدون
	حکمرانی نامناسب شهری
چالش‌های رفتاری	حاکمیت نگاه سیاسی به ورزش
	تغییر سبک زندگی شهروندان

مطابق شکل (۱)، با ارائه شبکه مضامین مشخص شد، چالش‌های پیش‌روی ورزش شهروندی استان کردستان کانون شبکه‌ای مضمونی است که در برگیرنده ۳ مضمون فراگیر و ۹ مضمون سازمان‌دهنده (۱) چالش‌های زمینه‌ای (نامطلوب بودن زیرساخت‌های ورزشی، مشکلات اقتصادی حاکم بر جامعه، تهدیدات زیست‌محیطی)، (۲) چالش‌های ساختاری (یکپارچه نبودن مدیریت ورزش شهروندی، ضعف مدیریتی و سیاست‌گذاری، ضعف شاخص و نظام آماری مدون، حکمرانی نامناسب شهری) و (۳) چالش‌های رفتاری (حاکمیت نگاه سیاسی به ورزش، تغییر سبک زندگی شهروندان) است.

شکل ۱. شبکه مضامین چالش‌های پیش‌روی ورزش شهروندی استان کردستان

علاوه بر این، در ارتباط با ارتقاء ورزش شهروندی استان کردستان ۵۱ مضمون پایه شناسایی شد (جدول ۵).

جدول ۵. نتایج کدگذاری باز چالش‌ها

مضامین پایه	کد مصاحبه
مشوق‌های مالیاتی برای فعالان بخش خصوصی	P9, P5, P11, P13, P17
ارائه تسهیلات به سرمایه‌گذاران علاقه‌مند (ساخت مشارکتی، حذف عوارض و ...)	P1, P8, P9, P14, P15, P17
یارانه تشویقی برای حمل‌ونقل فعال	P4, P5, P9

ارائه خدمات ورزشی با تسهیلات ویژه به اقشار آسیب پذیر اجتماع (سالمندان، جانبازان و ...)	P4
کمک به تعرفه های ورزشی و ارائه انواع تسهیلات برای شهروندان	P1, P3, P7, P11, P14, P16, P17
مشوق های بیمه ای	P5, P11
احداث و توسعه فضاهای ورزشی روباز	P6, P7
بازسازی و تجهیز فضاهای ورزشی	P13, P17
افزایش امکانات و تجهیزات ورزشی	P3, 10, P8, P9
تکمیل و بهره برداری از پروژه نیمه تمام ورزشی	P5, P16, P2
ارائه خدمات ورزشی رایگان و در دسترس	P8
دسترسی آسان، سریع و ارزان شهروندان به امکانات و تجهیزات ورزشی	P15, P12, P13
هزینه کرد بخشی از منابع حاصل از مالیات بر ارزش افزوده جهت توسعه ورزش شهروندی	P9
پشتیبانی مالی از برنامه ها و سیاست های ورزش شهروندی	P7, P9, P14, P17
فراهم سازی منابع پایدار در ارتباط با ورزش شهروندی	P11, P10, P5
اختصاص بودجه لازم به زیرساخت های ورزشی	P12, P17
افزایش اعتبارات ورزش شهروندی	P9
استقرار ایستگاه های ورزش در محله ها	P9, P11
فعال کردن کانون های مردم نهاد در قالب گروه های ورزش بوستانی	P14, P10, P12
مکان های فعال (خیابان های فعال، پارک های فعال)	P3, P7, P8, P10
حمل و نقل فعال (ترویج دوچرخه سواری)	P2, P1
توسعه پایدار ورزش و بازی و فعالیت های فراغتی فعال	P3, P11, P10, P16
ایجاد ایستگاه های تفریحی - ورزشی متحرک	P4, P11, P10
استقرار کانکس های ورزشی در بوستان های منتخب	P1, P9
تشکیل شورای راهبردی ورزش شهروندی در استان با حضور نهادهای فرهنگی و اجتماعی	P9, P11, P16
تعامل و همکاری اداره ورزش و جوانان استان با سازمان ها و نهادهای مربوطه	P7, P9
تقسیم کار بین سازمان ها و نهادهای متولی ورزش شهروندی در استان	P7, P9
یکپارچه سازی رویه در ورزش همگانی از سیاست گذاری تا اجرا	P5, P9
تشکیل پایگاه داده های از برنامه ها و ایده های ورزشی	P9
تعریف منشور جسمی - حرکتی برای جامعه	P1
بررسی و پایش نرخ سلامت شهروندان	P1, P2
توسعه نظام یکپارچه ارائه خدمات ورزشی	P1, P4, P6
ایجاد بانک اطلاعات ورزش شهروندی از طریق نرم افزار بانک	P1, P0
تقویت زیرساخت های فناوری اطلاعات حوزه ورزش شهروندی	P1, P9
بررسی و پایش نرخ مشارکت شهروندان در ورزش شهروندی	P7, P11
اجرای همایش ها و جشنواره های ورزشی خانوادگی	P1, P10
اجرای برنامه های ویژه و مشترک با سازمان ها و نهادها در حوزه تفریحات ورزشی	P2, P12, P15
آشنا کردن شهروندان با مزایای ورزش	P12, P4
انتقال ورزش به منازل	P1, P3
ارتقای کیفیت خدمات ورزشی و محور قراردادن خانواده	P10, P9, P13
آموزش و نظارت بر عملکرد ورزشی در پارک ها	P5, P10, P15, P8
استفاده از فناوری های روز در ارتباط با ورزش شهروندی	P4, P13, P15
آموزش های شهروندی	P4, P8
تبلیغات میدانی در راستای توسعه ورزش شهروندی	P4, P5, P6, P8, P9

ایجاد و راه‌اندازی آکادمی ورزش شهروندی	P3, P4, P9
راه‌اندازی نهضت داوطلبی با افزایش مشارکت داوطلبانه شهروندان در اجرای فعالیت‌های ورزشی	P6, P7
طراحی مبلمان شهری با محوریت توسعه تجهیزات ورزشی و تفریحی در سطح شهرها	P13, P17
پیگیری مطالبات ورزشی شهروندان	P3, 10, P8, P9
شناسایی و تملک اراضی با کاربری ورزشی	P16
توزیع عادلانه سرانه فضاهای ورزشی و تفریحی در سطح استان	P8
راه‌اندازی انجمن‌ها و هیئت‌های ورزشی و تفریحی جدید	P15, P12, P13

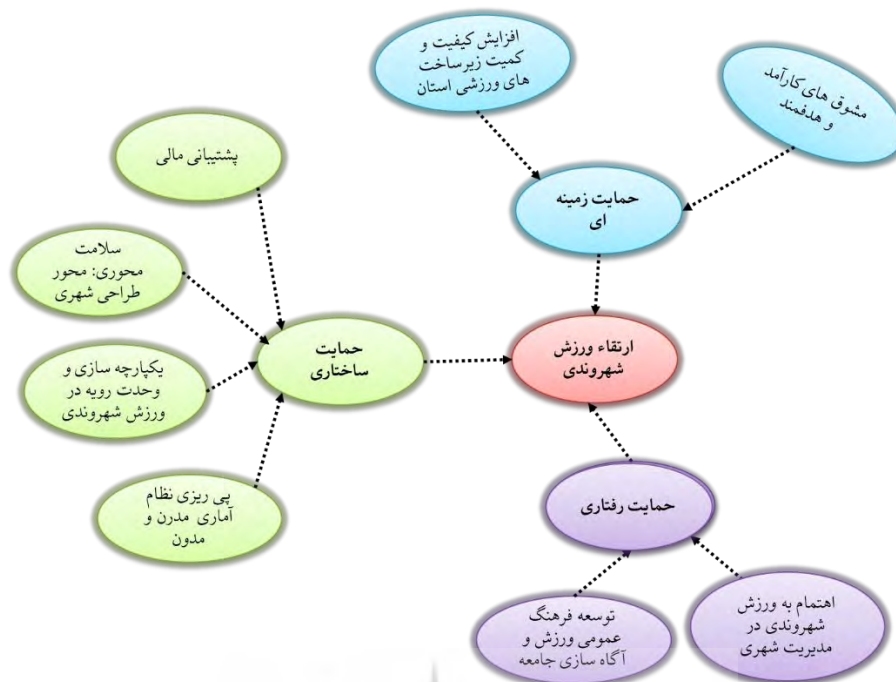
که با ترکیب و تلخیص آن‌ها ۸ مضمون سازمان‌دهنده تحت عناوین (۱) پشتیبانی مالی، (۲) مشوق‌های کارآمد و هدفمند، (۳) سلامت‌محوری: محور طراحی شهری، (۴) توسعه فرهنگ عمومی ورزش و آگاه‌سازی جامعه، (۵) افزایش کیفیت و کمیت زیرساخت‌های ورزشی استان، (۶) یکپارچه‌سازی و وحدت رویه در ورزش شهروندی، (۷) پی‌ریزی نظام آماری مدرن و مدون و (۸) اهتمام به ورزش شهروندی در مدیریت شهری ساخته شد. سپس خود مضامین سازمان‌دهنده زمینه‌ساز ساخت ۳ مضمون فراگیر به نام‌های (۱) حمایت زمینه‌ای، (۲) حمایت ساختاری و (۴) حمایت رفتاری شدند.

جدول ۶. مضامین مرتبط با ارتقاء ورزش شهروندی استان کردستان

مضامین فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده
حمایت زمینه‌ای	مشوق‌های کارآمد و هدفمند
	افزایش کیفیت و کمیت زیرساخت‌های ورزشی استان
حمایت ساختاری	پشتیبانی مالی
	سلامت‌محوری: محور طراحی شهری
	پی‌ریزی نظام آماری مدرن و مدون
حمایت رفتاری	یکپارچه‌سازی و وحدت رویه در ورزش شهروندی
	توسعه فرهنگ عمومی ورزش و آگاه‌سازی جامعه
	اهتمام به ورزش شهروندی در مدیریت شهری

سرانجام مطابق شکل (۲)، مشخص شد ارتقاء ورزش شهروندی استان کردستان کانون شبکه‌ای مضمونی است که در برگیرنده ۳ مضمون فراگیر و ۸ مضمون سازمان‌دهنده (۱) حمایت زمینه‌ای (مشوق‌های کارآمد و هدفمند، افزایش کیفیت و کمیت زیرساخت‌های ورزشی استان)، (۲) حمایت ساختاری (پشتیبانی مالی، سلامت‌محوری: محور طراحی شهری، یکپارچه‌سازی و وحدت رویه در ورزش شهروندی و پی‌ریزی نظام آماری مدرن و مدون) و (۳) حمایت رفتاری (توسعه فرهنگ عمومی ورزش و آگاه‌سازی جامعه و اهتمام به ورزش شهروندی در مدیریت شهری) است.

شکل ۲. شبکه مضامین پیشران های ارتقاء ورزش شهروندی استان کردستان

بحث و نتیجه گیری

هدف اول این مطالعه شناسایی چالش های پیش روی ورزش شهروندی استان کردستان بود. مطابق یافته های حاصل شده ورزش شهروندی استان کردستان با سه چالش ساختاری، رفتاری و زمینه ای مواجهه است. **چالش های ساختاری:** منظور از شاخه ساختار، همه عناصر، عوامل و شرایط فیزیکی و غیرانسانی مرتبط با ورزش شهروندی است که با نرم، قاعده و ترتیب خاصی به هم پیوسته و چارچوب، قالب، پوسته، بدنه و یا هیکل فیزیکی و مادی ورزش شهروندی را تشکیل می دهند. بنابراین، تمام منابع مالی و اطلاعاتی وقتی با ترکیب خاصی در بدنه کلی ورزش شهروندی جاری می شوند، جزء شاخه ساختاری محسوب می شوند.

یکی از چالش های ساختاری که در این تحقیق پیرامون ورزش شهروندی استان کردستان شناسایی شد این است که مدیریت ورزش شهروندی در استان کردستان یکپارچگی و وحدت رویه لازم را ندارد. چرا که به زعم مشارکت کنندگان در تحقیق سیاست گذاری کلانی پیرامون ورزش شهروندی در استان کردستان انجام نشده است و همواره بین نهادهای متولی ورزش شهروندی در استان ضعف در هماهنگی وجود دارد. همچنین ارتباط فرایندی مطلوب بین مؤلفه های ورزش در سطح استان فراهم نیست و به موازات آن توزیع نامتقارن امکانات ورزشی در سطح شهرستان، جزیره ای عمل کردن و نداشتن یک مدل مطلوب و نقشه نظام مند، تعریف نشدن همکاری بین بخشی در زمینه ورزش شهروندی، ضعف شفافیت در نقش دولت و نهادهای عمومی غیردولتی و بخش خصوصی مشهود است. شایان ذکر است پیش تر در مطالعه (Asadzadeh et al., 2019; Fazunkhah et al., 2021) به چالش های ناهماهنگی و نبود وحدت رویه و یکپارچگی اشاره شده است که نشان از این دارد به فراخور تغییر محیط این چالش تغییر پیدا نمی کند و در عین حال یکی از چالش های اساسی پیش روی ورزش به شمار می رود.

دومین چالش ساختاری که شناسایی شد، ضعف مدیریتی و سیاست گذاری بود. مبنی بر اینکه صاحب نظران اذعان داشتند در استان برنامه صحیح و اصولی پیرامون ورزش شهروندی وجود ندارد و به نوعی تدوین نشده است. از طرفی نظارت دقیق، همه جانبه و کامل بر اجرای برنامه های ورزش شهروندی در استان صورت نمی گیرد. و به موازات آن هزینه نشدن ورزش شهروندی در محل مناسب، توجه بیش از حد و غیرمتعارف به ورزش قهرمانی و حرفه ای، سیاست های نادرست و فقدان برنامه کارآمد، تمرکز برنامه های ورزش شهروندی بر نمایش و تبلیغات و نگاه تک قطبی مدیران استان به ورزش شهروندی مشهود است. چالشی که

صرفاً محدود به استان کردستان نمی‌باشد و پیش‌تر در مطالعات (Cavallin et al., 2019; Fazunkhah et al., 2021) نیز به آن اشاره شده است.

سومین چالش ساختاری که ورزش شهروندی استان کردستان با آن مواجهه است، ضعف شاخص و نظام‌آماري مدون بود. چرا که به زعم صاحب‌نظران در تحقیق در استان کردستان مرجع یا پایگاه مشخصی که میزان مشارکت شهروندان در ورزش شهروندی را رصد و پایش کند وجود ندارد. همچنین اینکه در استان به دلایل مختلف اماکن پایش و ارزیابی شهروندان وجود ندارد و به موازات ملاک‌های ارزشیابی به تعداد جشنواره‌ها و همایش‌های ورزشی محدود است که چندان قابل استناد و معیار مستدلی برای ارزیابی نیستند. شایان ذکر است پیش‌تر در تحقیقات گذشته چنین چالشی مطرح نشده است با این حال این یافته، نتایج تحقیق (Fabian, 2021) را نقض می‌کند چرا که تحقیق مذکور نشان می‌دهد ورزش‌ها و بازی‌های سنتی در مواجهه با مدرنیزاسیون و جهانی شدن به حاشیه رانده می‌شوند این در حالی است که این تحقیق نشان داد مدرنیزاسیون که پایگاه‌های داده‌ای نوعی از آن است می‌تواند در خدمت ورزش باشد و به آن کمک کند و در نبود آن ورزش به‌طور خاص ورزش شهروندی با چالش مواجهه می‌شود.

چهارمین و آخرین چالش ساختاری که پیرامون ورزش شهروندی استان کردستان شناسایی شد، چالش حکمرانی نامناسب شهری نام داشت. این چالش بیانگر این است که مدیریت شهری در استان کردستان با وجود اینکه مدل حکمرانی شهری به مجرد تغییرات تصاعدی دستخوش تغییر شده است کماکان به شیوه سنتی انجام می‌شود. همچنین مدیران شهری در قبال مطالبات ورزش شهروندی شهروندان پاسخگو نیستند و اینکه نظام مدیریت شهری در ورزش شهروندی در عین حال که ناکارآمد است بلکه ظرفیت نهادی لازم برای ارائه خدمات ورزشی ندارد، فضای سبز شهری را مناسب ساماندهی نمی‌کند و سرانجام اینکه ورزش شهروندی در شهرداری جایگاه مبهم و غیرمستقل دارد. شایان ذکر است پیش‌تر تحقیقات گذشته به چنین چالشی اشاره نکرده‌اند.

چالش‌های رفتاری (محتوایی): منظور از شاخه محتوا کنش‌های رفتاری است که با هنجارهای رفتاری، ارتباطات غیررسمی و الگوهای خاصی به هم پیوسته و محتوای اصلی ورزش شهروندی را تشکیل می‌دهند. از جمله چالش‌های رفتاری که ورزش شهروندی استان کردستان با آن مواجهه است، حاکمیت نگاه سیاسی به ورزش است. حاکمیت نگاه سیاسی به ورزش استان بیانگر این است که در استان به‌طور خاص مدیران ستادی نگاه غیرتخصصی نسبت به ورزش دارند و سیاست‌ها و راهبردهایی که تدوین می‌کنند اغلب غیرفنی و غیرتخصصی است. از طرفی راهبردهایی که پیش‌تر اتخاذ شده است اغلب یک‌سود و یک‌بعدی هستند و سرانجام اینکه به ورزش نگاه ابزاری می‌شود.

دومین چالش رفتاری که در این تحقیق پیرامون ورزش شهروندی شناسایی شد، تغییر سبک زندگی شهروندان نام داشت. این چالش بیانگر این است که زندگی شهروندان به سمت ماشینی شدن گرایش پیدا کرده است و میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی در زمان اوقات فراغت نزد آن‌ها افزایش چشم‌گیری پیدا کرده است. به موازات آن شهروندان زمانی کمی را برای انجام ورزش اختصاص می‌دهند و به‌طور کلی سرانه ورزش در خانواده‌ها تنزل پیدا کرده است. از طرفی مشاهده می‌شود شهروندان تحرک کمتری دارند و وقت بیشتری را صرف فعالیت‌های غیرحرکتی می‌کنند. این یافته همراستا با نتیجه تحقیق (Müller et al., 2019) می‌باشد چرا که تحقیق نامبرده گزارش کرده است که زندگی بی‌تحرک بر رفتار و زندگی افراد جامعه حاکم است.

چالش‌های زمینه‌ای: نهایتاً منظور از شاخه زمینه تمام شرایط و عوامل محیطی و برون‌سازمانی است که بر ورزش شهروندی مؤثر است. این شاخه مهمترین و اصلی‌ترین شاخه است و نه تنها موجب بقا و رشود دوشاخه دیگر، بلکه به وجود آورنده دوشاخه دیگر نیز بوده و بقا و رشد کلی ورزش شهروندی به آن وابسته است.

یکی از چالش‌های زمینه‌ای که در این تحقیق پیرامون ورزش شهروندی استان کردستان شناسایی شد این است که استان کردستان زیرساخت‌های ورزشی مناسب و مطلوبی ندارد. چرا که به زعم صاحب‌نظران شهروندان به اماکن ورزشی دسترسی آسان ندارند، سرانه فضای ورزشی در سطح استان به نسبت سایر استان‌ها پایین‌تر است، امکانات و تجهیزات موجود پاسخگویی نیازهای شهروندان نیست و به موازات آن مستعد نبودن پارک‌ها برای انجام ورزش شهروندی، غیراستاندارد بودن لوازم و تجهیزات مستقر در پارک‌ها و کمبود امکانات، لوازم و تجهیزات ورزش همگانی مشهود است. شایان ذکر است پیش‌تر (Iraqi & Kashif, 2014)

در مطالعه‌شان چنین چالشی را مطرح کرده‌اند که نشان از پرتکرار بودن این چالش در زمینه‌های مختلف دارد و نشان می‌دهد این چالش عمومیت دارد و کماکان پابرجاست.

چالش دیگری که در این تحقیق شناسایی شد، مشکلات اقتصادی حاکم بر جامعه بود. این چالش بیانگر این است که ورزش شهروندی یک پدیده مستقل از مسایل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و غیره نیست و مادامیکه وضعیت معیشت مردم و اقتصاد خانوارها و کشور با مشکل همراه باشد به تناسب آن ورزش شهروندی نیز دچار مشکل می‌شود. چالش‌های اقتصادی که به زعم صاحب‌نظران اثر منفی بر ورزش شهروندی گذاشته است عبارتند از اینکه در وضعیت معیشتی شهروندان تعادل لازم وجود ندارد، گرانی‌ها در کشور هر روز شدت پیدا می‌کند، وضعیت اقتصادی- اجتماعی جامعه به سمت تنزل گرایش پیدا کرده است و در حال حاضر ورزش نسبت به سایر سرگرمی‌های اوقات فراغت گران‌تر تمام می‌شود.

سومین و آخرین چالش زمینه‌ای که شناسایی شد تهدیدات زیست محیطی نام داشت. چالش تهدیدات زیست محیطی بیانگر این است که ورزش تحت تأثیر محیط زیست است و اگر محیط زیست فراهم نباشد و مهیای ورزش نباشد، ورزش شهروندی در آن انجام نمی‌شود. به زعم صاحب‌نظران آلودگی هوا به طور خاص کلان‌شهر کرج، کاهش فضاهای طبیعی و روباز در سطح استان، تولید گازهای گلخانه‌ای و آلودگی صوتی ناشی از افزایش وسایل نقلیه مهم‌ترین مسائل زیست‌محیطی هستند که ورزش شهروندی استان را تحت تأثیر خود قرار داده‌اند.

علاوه بر این، هدف دوم این مطالعه ارائه مدل ارتقاء ورزش شهروندی استان کردستان بود. مطابق یافته‌های حاصل شده ورزش شهروندی استان کردستان تحت تأثیر حمایت‌های ساختاری، رفتاری و زمینه‌ای ارتقاء پیدا می‌کند.

حمایت ساختاری: حمایت ساختاری نقطه مقابل چالش‌های ساختاری است که جهت ارتقاء ورزش شهروندی در استان کردستان بایستی مورد توجه قرار گیرد.

اولین جزء حمایت ساختاری که مشخص شد می‌تواند به ارتقاء ورزش شهروندی در استان کردستان کمک کند، پشتیبانی مالی نام داشت. منظور از پشتیبانی مالی این است که بخشی از منابع حاصل از مالیات بر ارزش افزوده در استان جهت توسعه ورزش شهروندی هزینه شود، از برنامه‌ها و سیاست‌های ورزش شهروندی پشتیبانی مالی بعمل آید، منابع پایدار در ارتباط با ورزش شهروندی فراهم شود، بودجه لازم به زیرساخت‌های ورزشی اختصاص داده شود و در نهایت اعتبارات ورزش شهروندی استان افزایش پیدا کند. شایان ذکر است پیش‌تر (Razavi et al., 2021; Fazunkhah et al., 2021; Clutterbuck & Doherty, 2019) محرک‌ها و موضوعات مالی را یک شتاب‌دهنده مهم معرفی کرده‌اند و تکرار آن در این تحقیق نشان از اهمیت نقش آن در ورزش شهروندی دارد. همچنین بیانگر این است که ورزش شهروندی نیز به پشتیبانی مالی نیاز دارد و از طریق پشتیبانی مالی می‌توان چشم‌انداز مطلوبی را برای آن رقم زد.

حمایت ساختاری دیگری که تشخیص داده شد ورزش شهروندی در استان کردستان را شتاب می‌بخشد، سلامت‌محوری: محور طراحی شهری نام داشت. بر مبنای این شاخص زمانی ورزش شهروندی استان کردستان ارتقاء پیدا می‌کند که ایستگاه‌های ورزش در محله‌ها استقرار پیدا کند، کانون‌های مردم‌نهاد در قالب گروه‌های ورزش بوستانی فعال شود، خیابان‌های و پارک‌های سطح شهرهای استان فعال باشند، در سطح استان تردد به وسیله دوچرخه صورت گیرد. همچنین اینکه ایستگاه‌های تفریحی - ورزشی متحرک ایجاد شود و سرانجام اینکه کانکس‌های ورزشی در بوستان‌های منتخب مستقر شود.

سومین حمایت ساختاری که در این تحقیق پیرامون موضوع ورزش شهروندی استان کردستان شناسایی شد و تشخیص داده شد نقش شتاب‌دهندگی دارد، یکپارچه‌سازی و وحدت رویه نام داشت که به‌نظر می‌رسد در پاسخ به ناهماهنگی و از هم‌گسیختگی که در بخش چالش‌ها مطرح شده بود پدید آمده است. بر مبنای این حمایت لازم است شورای راهبردی ورزش شهروندی در استان با حضور نهادهای فرهنگی و اجتماعی تشکیل شود، اداره ورزش و جوانان استان با سازمان‌ها و نهادهای مربوطه تعامل و همکاری کند، بین سازمان‌ها و نهادهای متولی ورزش شهروندی در استان تقسیم کار شود و سرانجام اینکه رویه در ورزش شهروندی از سیاست‌گذاری تا اجرا یکپارچه شود.

چهارمین و آخرین حمایت ساختاری که در این تحقیق شناسایی گردید، پی‌ریزی نظام آماری مدرن و مدون نام داشت. بر مبنای این مضمون که در راستای خلاءهای ساختاری مطرح شده است ورزش شهروندی استان کردستان زمانی می‌تواند ارتقاء پیدا

کند که نظام آماری مدرن و مدون پیرامون آن پی‌ریزی شده باشد. به‌طور خاص پایگاه‌داده‌های از برنامه‌ها و ایده‌های ورزشی تشکیل شود، منشور جسمی - حرکتی برای جامعه تعریف شود، نرخ سلامت شهروندان بررسی و پایش شود، نظام یکپارچه ارائه خدمات ورزشی توسعه پیدا کند، بانک اطلاعات ورزش شهروندی از طریق نرم‌افزار بانک ایجاد شود، زیرساخت‌های فناوری اطلاعات حوزه ورزش شهروندی تقویت شود و در نهایت نرخ مشارکت شهروندان در ورزش شهروندی بررسی و پایش شود.

حمایت رفتاری: حمایت رفتاری نیز درست نقطه مقابل چالش‌های رفتاری است که جهت ارتقاء ورزش شهروندی در استان کردستان بایستی مورد توجه قرار گیرد.

یکی از این حمایت‌ها این است که فرهنگ عمومی ورزش در استان توسعه پیدا کند و به موازات آن آگاهی لازم پیرامون ورزش به جامعه داده شود. به‌طور خاص لازم است همایش‌ها و جشنواره‌های ورزشی خانوادگی اجرا شود، برنامه‌های ویژه و مشترک با سازمان‌ها و نهادها در حوزه تفریحات ورزشی طرح‌ریزی و اجرا شود، شهروندان با مزایای ورزش آشنا شوند، ورزش به منازل منتقل شود و اینکه تبلیغات میدانی در راستای توسعه ورزش شهروندی انجام شود. شایان ذکر است پیش‌تر (Fabian, 2021; Fazunkhah et al., 2021; GholampourGalshaklami et al., 2020; Moradi et al., 2019; PoursoltaniZarandi et al., 2020; Razavi et al., 2019; Saura & Zimmermann, 2021; Wang et al., 2021; Zia-Ul-Islam Syed, 2020) به مقوله فرهنگ به مثابه یک شتاب‌دهنده اشاره داشته‌اند و پرتکرار بودن آن در تحقیقات گذشته نشان از اهمیت بالای این مقوله در ورزش شهروندی دارد. چرا که اساساً ورزش به‌طور خاص ورزش شهروندی پدیده فرهنگی است و هم از فرهنگ تأثیر می‌پذیرد و هم بر آن تأثیر می‌گذارد.

اهتمام به ورزش شهروندی در مدیریت شهری، مضمون دیگری بود که به عنوان یک مضمون حمایتی رفتاری شناسایی شد. گزاره اصلی این مضمون این است که ورزش شهروندی استان کردستان تنها در صورتی ارتقاء پیدا می‌کند که آکادمی ورزش شهروندی ایجاد و راه‌اندازی شود، نهضت داوطلبی با افزایش مشارکت داوطلبانه شهروندان در اجرای فعالیت‌های ورزشی راه‌اندازی شود، مبلمان شهری با محوریت توسعه تجهیزات ورزشی و تفریحی در سطح شهرها طراحی شود، مطالبات ورزشی شهروندان پیگیری شود، اراضی با کاربری ورزشی شناسایی و تملک شود، سرانه فضاهای ورزشی و تفریحی در سطح استان عادلانه توزیع شود و سرانجام اینکه انجمن‌ها و هیئت‌های ورزشی و تفریحی جدید راه‌اندازی شود.

حمایت زمینه‌ای: حمایت زمینه‌ای آخرین حمایتی است که لازم است انجام شود تا ورزش شهروندی استان کردستان ارتقاء پیدا کند. شایان ذکر است این حمایت در پاسخ به چالش‌های زمینه‌ای که پیش‌تر مطرح شده است، طرح شده است.

یکی از این حمایت این است که از مشوق‌های کارآمد و هدفمند استفاده شود. به‌طور خاص مشوق‌های مالیاتی برای فعالان بخش خصوصی در نظر گرفته شود، تسهیلات به سرمایه‌گذاران علاقه‌مند (ساخت مشارکتی، حذف عوارض و ...) ارائه شود، یارانه تشویقی برای حمل‌ونقل فعال در سطح استان در نظر گرفته شود، خدمات ورزشی با تسهیلات ویژه به اقشار آسیب‌پذیر اجتماع (سالمندان، جانبازان و ...) ارائه شود، به تعرفه‌های ورزشی کمک شود و در نهایت اینکه مشوق‌های بیمه‌ای در نظر گرفته شود.

سرانجام مشخص شد که افزایش کیفیت و کمیت زیرساخت‌های ورزشی استان آخرین حمایت زمینه‌ای است که متولیان مربوطه بایستی از ورزش شهروندی استان کردستان بعمل آورند. بر مبنای این حمایت در صورتی که فضاهای ورزشی روباز احداث و توسعه پیدا کند، فضاهای ورزشی بازسازی و تجهیز شود، امکانات و تجهیزات ورزشی افزایش پیدا کند، پروژه نیمه‌تمام ورزشی در سطح استان تکمیل و بهره‌برداری شود خدمات ورزشی رایگان و در دسترس در سطح استان ارائه شود می‌توان انتظار این را داشت که ورزش شهروندی استان کردستان ارتقاء پیدا کند.

بر مبنای چالش‌ها و نقطه مقابل آن شاخص‌هایی که برای ارتقاء ورزش شهروندی استان کردستان احصاء شده است پیشنهاد زیر ارائه می‌شود. (۱) به متولیان و مدیران ستادی استان کردستان پیشنهاد می‌شود از مشوق‌های کارآمد و هدفمند در راستای تقویت ورزش شهروندی در استان استفاده کنند. در این راستا لازم است مشوق‌های مالیاتی برای فعالان بخش خصوصی، ارائه تسهیلات به سرمایه‌گذاران علاقه‌مند (ساخت مشارکتی، حذف عوارض و ...)، یارانه تشویقی برای حمل‌ونقل فعال، ارائه خدمات ورزشی با تسهیلات ویژه به اقشار آسیب‌پذیر اجتماع (سالمندان، جانبازان و ...)، کمک به تعرفه‌های ورزشی و ارائه انواع تسهیلات برای شهروندان و مشوق‌های بیمه‌ای در دستور کار قرار گیرد. (۲) به مدیران و متولیان اداره کل ورزش و جوانان استان کردستان پیشنهاد می‌شود کیفیت و کمیت زیرساخت‌های ورزشی استان را افزایش دهند. در این راستا لازم است فضاهای ورزشی روباز

توسعه پیدا کند، فضاهای ورزشی بازسازی و تجهیز شود، امکانات و تجهیزات ورزشی افزایش پیدا کند و پروژه نیمه تمام ورزشی تکمیل و بهره‌برداری شود. (۳) به متولیان و مدیران ستادی استان کردستان و همچنین مدیریت اداره کل ورزش و جوانان پیشنهاد می‌شود بخشی از منابع حاصل از مالیات بر ارزش افزوده را جهت توسعه ورزش شهروندی هزینه کنند، از برنامه‌ها و سیاست‌های ورزش شهروندی پشتیبانی بعمل آورند، منابع پایدار در ارتباط با ورزش شهروندی فراهم کنند و اعتبارات ورزش شهروندی را افزایش دهند. (۴) به مدیران شهری استان کردستان پیشنهاد می‌شود سلامت محوری را محور طراحی شهری قرار دهند. در این راستا لازم است ایستگاه‌های ورزش در محله‌ها استقرار پیدا کند، کانون‌های مردم‌نهاد در قالب گروه‌های ورزش بوستانی فعال شود، حمل و نقل فعال در دسترس قرار گیرد، ایستگاه‌های تفریحی - ورزشی متحرک ایجاد شود و سرانجام اینکه کانکس‌های ورزشی در بوستان‌های منتخب استقرار پیدا کند. (۵) به مدیران ستادی استان و همچنین مدیریت اداره کل ورزش و جوانان پیشنهاد می‌شود شورای راهبردی ورزش شهروندی در استان با حضور نهادهای فرهنگی و اجتماعی تشکیل شود، تقسیم‌کار بین سازمان‌ها و نهادهای متولی ورزش شهروندی در استان انجام شود و رویه در ورزش همگانی از سیاست‌گذاری تا اجرا یکپارچه شود. (۶) به مدیران ستادی استان و همچنین مدیریت اداره کل ورزش و جوانان پیشنهاد می‌شود نظام آماری مدرن و مدون در راستای ورزش شهروندی تنظیم و پی‌ریزی کنند. در این راستا لازم است پایگاه داده‌های از برنامه‌ها و ایده‌های ورزشی تشکیل شود، منشور جسمی - حرکتی برای جامعه تعریف شود، بانک اطلاعات ورزش شهروندی از طریق نرم‌افزار بانک ایجاد شود، زیرساخت‌های فناوری اطلاعات حوزه ورزش شهروندی تقویت شود و سرانجام نرخ مشارکت شهروندان در ورزش بررسی و پایش شود. (۷) به متولیان فرهنگی استان به‌طور خاص سازمان تبلیغات اسلامی و همچنین معاونت فرهنگی استانداری و اداره کل ورزش و جوانان پیشنهاد می‌شود همایش‌ها و جشنواره‌های ورزشی خانوادگی برگزار کنند، برنامه‌های ویژه و مشترک با سازمان‌ها و نهادها در حوزه تفریحات ورزشی اجرا کنند، ورزش را به منازل منتقل کنند و تبلیغات میدانی در راستای توسعه ورزش شهروندی انجام دهند. (۸) به متولیان شهری استان کردستان پیشنهاد می‌شود در مدیریت شهری خود به ورزش شهروندی توجه ویژه‌ای داشته باشند. در این راستا لازم است آکادمی ورزش شهروندی را ایجاد و راه‌اندازی کنند، نهضت داوطلبی با افزایش مشارکت داوطلبانه شهروندان در اجرای فعالیت‌های ورزشی را ایجاد کنند، مبلمان شهری را با محوریت توسعه تجهیزات ورزشی و تفریحی در سطح شهرها طراحی کنند و سرانجام اینکه سرانه فضاهای ورزشی و تفریحی در سطح استان را به‌صورت عادلانه توزیع کنند.

شایان ذکر است این تحقیق با محدودیت‌های مواجهه بوده است که لازم است در تعمیم‌دهی نتایج مورد توجه قرار گیرد: (۱) این پژوهش صرفاً دیدگاه صاحب‌نظران را منعکس کرده است، براین اساس چالش‌ها و شتاب‌دهنده‌هایی که در این تحقیق مطرح شده منعکس‌کننده نظر شهروندان استان نیست. (۲) در این پژوهش چالش‌ها و شتاب‌دهنده‌ها (مدل ارتقاء) به‌طور کلی با محوریت استان شناسایی و طرح‌ریزی شده است، لذا نمی‌توان مضمین اقتباس شده را به شهرستان خاصی تعمیم داد. (۳) در این پژوهش چالش‌ها و مدل ارتقاء با محوریت استان کردستان ارائه شده است، لذا نمی‌توان نتایج این تحقیق را به سایر استان‌های کشور تعمیم داد. بر مبنای محدودیت‌های تحقیق پیشنهادات پژوهشی زیر ارائه می‌شود. (۱) بر مبنای محدودیت اول به پژوهش‌گران آتی پیشنهاد می‌شود در مطالعه ورزش شهروندی استان هم در بعد چالش‌ها و هم در بعد ارتقاء دیدگاه شهروندان استان را بررسی نمایند. (۲) بر مبنای محدودیت دوم به پژوهش‌گران آتی پیشنهاد می‌شود در مطالعه ورزش شهروندی استان هم در بعد چالش‌ها و هم در بعد ارتقاء شهرستان‌های استان به تفکیک مطالعه شود. (۳) در نهایت بر مبنای محدودیت سوم و نهایی تحقیق به پژوهش‌گران آتی پیشنهاد می‌شود چنین پژوهشی را برای سایر استان‌های کشور انجام دهند.

منابع

- Allahmoradi, M., Razavi, S. M. H., & Dousti, M. (2020). Developing a Model of Citizenship Sport in Tehran Metropolis using Grounded Theory. *Sport management journal*, 12(3), 789-817.
- Allahmoradi, M., Razavi, S. M. H., & Dousti, M. (2019). Presenting the conceptual model of citizen sports in Tehran. *Research in sports management and movement behavior*(34), 18-35.
- Asadzadeh, A., Bagheri, Q. E., AlidoostQahfarkhi, I., & Saberi, A. (2019). (Designing a strategic evaluation model of public sports programs of the Ministry of Sports and Youth until 2014 with a phenomenological approach. *Contemporary studies in sports management*(18), 107-121 .
- Brooke, L. E., Gucciardi, D. F., Ntoumanis, N & .Lin, A. (2020). Qualitative investigation of perceived barriers to and enablers of sport participation for young people with first episode psychosis. *Early intervention in psychiatry*, 14(3), 293-306 .
- Cavallin, S., Bennie, A., & George, E. (2019). Exploring the barriers and facilitators to school and club sport participation for adolescent girls in Greater Western Sydney. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 22, S80 .
- Clutterbuck, R., & Doherty, A. (2019). Organizational capacity for domestic sport for development. *Journal of Sport for Development*, 7(12), 16-32 .
- Ding, D., Lawson, K. D., Kolbe-Alexander, T. L., Finkelstein, E. A., Katzmarzyk, P. T., Van Mechelen, W., & Pratt, M. (2016). The economic burden of physical inactivity: a global analysis of major non-communicable diseases. *The Lancet*, 388(10051), 1311-1324 .
- Fabian, T. (2021). *Endangered Species of the Physical Cultural Landscape: Globalization, Nationalism, and Safeguarding Traditional Folk Games* The University of Western Ontario (Canada) [[
- Fazunkhah, P., Shahbazi, M., & Monazami, A. H. (2021). Strategic pathology of the development of public sports from the point of view of experts. *Applied research in sports management*, 10(2), 101-110 .
- Figueira, H. A., Figueira, O. A., Figueira, A. A ..Figueira, J. A., Polo-Ledesma, R. E., Lyra da Silva, C. R., & Dantas, E. H. M. (2023). Impact of Physical Activity on Anxiety, Depression, Stress and Quality of Life of the Older People in Brazil. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(2), 1127 .
- Gabnai, Z., Müller, A., Bács, Z., & Bácsné, B. (2019). The economic burden of physical inactivity at national level. *Health Development Journal*, 60(1), 20-30 .
- Galle, S. A., Deijen, J. B., Milders, M. V., De Greef, M. H., Scherder ,E. J., van Duijn, C. M., & Drent, M. L. (2023). The effects of a moderate physical activity intervention on physical fitness and cognition in healthy elderly with low levels of physical activity: a randomized controlled trial. *Alzheimer's Research & Therapy*, 15(1), 1-23 .
- GholampourGalshaklami, H., Ghadimi, B., & Darvishi, Z. (2020). Social and cultural factors affecting the desire of young people to participate in sports (with emphasis on women). *Women and Society Quarterly*, 11(1), 151-176 .
- Iraqi, M & ..Kashif, M. M. (2014). Challenges faced by public sports in Iran and its strategies. *Sports Management*,(23), 643-656 .
- Kiani, M. S., & Bahrami, S. (2020). esigning and compiling a strategy for the development of public sports in Kermanshah province. *Applied Sports Science Research*(17), 30-57 .

- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. sage .
- Moradi, M., Shajie, R., & Souri, R. (2019). *Analyzing the state of public sports participation in Iran and explaining the major challenges and obstacles*. *Education and Culture Studies (Sports, Cultural Heritage and Tourism Group)* Research Center of the Islamic Council]. iran .
- Müller, A., Bendíková, E., Herpainé Lakó, J., Bácsné Bába, É., Łubkowska, W., & Mroczek, B. (2019). Survey of regular physical activity and socioeconomic status in Hungarian preschool children. *Family Medicine & Primary Care Review*(3), 237-242 .
- Nasri, Q. (2014). The role of exercise, mobility and physical fitness in improving the combat ability of NAJA employees, a case study of employees of police stations, outposts and relief units of Qom police command. *Police Science Quarterly, 1*(3), 64-92 .
- PoursoltaniZarandi, H., Kordalo, H., & Tarivardi, R. (2020). The role of radio and television in increasing public participation in public sports: a case study of Qazvin province. . *Art and Media Studies*(3), 11-30 .
- Safari, M. (2012). *Designing Iran's public sports model* Tarbiat Modares University.]. Tehran .
- Saura, S. C., & Zimmermann, A. C. (2021). Traditional sports and games: intercultural dialog, sustainability, and empowerment. *Frontiers in psychology, 1*-15.
- Sutula, V. (2019). Human Function of Physical Culture. *American Journal of Biomedical Science & Research, 255*-256 .
- Tiedemann, C. (2007). Sport and Art (s)-a Conceptual Discussion and Proposition. *Vortrag (Keynote) vom, 20* .
- Wang, H., Huang, Y ..Yang, Y., & Li, Y. (2021). Research on the inter-cultural communication of yanzhao traditional sports culture under the background of the winter olympics. *Advances in Physical Education, 11*(2), 261-267 .
- Yazdani, M. (2013). *Citizenship sport: indicators, demands and rights of citizenship*. Tisa Publications .
- Yu, S., Chen, Z., & Wu, X. (2023). The Impact of Wearable Devices on Physical Activity for Chronic Disease Patients: Findings from the 2019 Health Information National Trends Survey. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 20*(1), 887 .
- Zia-Ul-Islam Syed, S. K. (2020). Influence of Religious and Cultural Restrictions upon Sports Participation. *University of Haripur* .

Examining the challenges facing the citizen sports of Kurdistan province and presenting the promotion model

Mehdi Ezati^{*1}, Yusuf Jalali², Navid Mahtab³

1. Department of Physical Education, Qorveh Branch, Islamic Azad University, Qorveh, Iran (Corresponding Author) 2. Department of Physical Education, Qorveh Branch, Islamic Azad University, Qorveh, Iran 3. Department of Physical Education, Qorveh Branch, Islamic Azad University, Qorveh, Iran

Email: mehdiezati525@yahoo.com

Received: 2023-05-11 Accepted: 2023-07-01

Abstract

The purpose of this study was to examine the challenges facing the citizen sports of Kurdistan province and to present a promotion model. The current research was qualitative and of thematic analysis type. The statistical community of this research was made up of experts. Purposive sampling method was used for sampling and 17 experts were interviewed based on theoretical saturation. A semi-structured interview was used to collect information. In order to check the quality and validity of the results of the present study, Lincoln and Guba (1985) evaluation criteria were used, which include the criteria of validity, transferability, reliability and verifiability. Also, in order to analyze the data, Etrid-Sterling's thematic analysis method was used. The findings of this study showed: the challenges of advancing citizen sports in Kurdistan province are the focus of a network of themes that include 3 overarching themes and 9 organizing themes (1) contextual challenges (undesirability of sports infrastructure, economic problems prevailing in the society, environmental threats), (2) structural challenges (non-integrated management of citizen sports, weak management and policy-making, weak index and codified statistical system, inappropriate urban governance) and (3) behavioral challenges (dominance of political views on sports, change in citizens' lifestyles). Also, the promotion of citizen sports in Kurdistan province is the center of a thematic network that includes 3 comprehensive themes and 8 organizing themes (1) contextual support (efficient and targeted incentives, increasing the quality and quantity of the province's sports infrastructure), (2) structural support (financial support, health-oriented : The focus of urban design is the integration and unification of the approach in citizenship sports and the establishment of a modern and codified statistical system) and (3) behavioral support (development of the general culture of sports and awareness of society and attention to citizenship sports in urban management). Therefore, the result of overcoming the mentioned challenges and strengthening the mentioned supporting aspects is suggested for the development of citizen sports in Kurdistan province.

Keyword: Kurdistan province, sports, citizen sports, accelerators, inhibitors.